Ledningsstaben
*Säkerhet*

Handläggare
Lars H Ericsson
08-686 1885
lars.ericsson@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-10-16

Trafiknämnden
2018-11-06, punkt 9

Ärende
TN 2014-0594

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

# Förslag till Trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken inom trafikförvaltningen

## Ärendebeskrivning

Enligt Stockholms läns landstings riktlinje för säkerhet (avsnitt 5.10) ska det för yrkesmässig persontransport som utförs eller organiseras i landstingets regi finnas en trafiksäkerhetspolicy hos den förvaltning som ansvarar för transporterna. Föreliggande trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken har tagit fram för att uppfylla detta krav.

## Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande 2018-10-16 samt nedanstående underlag

1. Förslag till Trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken inom trafikförvaltningen.

## Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

*att* godkänna förslag till Trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken inom trafikförvaltningen enligt detta tjänsteutlåtande.

## Förvaltningens förslag och motivering

### Bakgrund

Sedan många år tillbaka finns inom trafikförvaltningen en trafiksäkerhetspolicy för SL-trafiken som utförs med buss, järnväg, tunnelbana och spårväg. Föreliggande förslag till trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken bygger till stora delar på trafiksäkerhetspolicyn för SL-trafiken, men har anpassats till sjötrafikens speciella behov.

Ledningsstaben
*Säkerhet*

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-10-16

Ärende
TN 2014-0594

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

## Överväganden och motivering

Enligt Stockholms läns landstings riktlinje för säkerhet (avsnitt 5.10) ska det för yrkesmässig persontransport som utförs eller organiseras i landstingets regi finnas en trafiksäkerhetspolicy hos den förvaltning som ansvarar för transporterna. Föreliggande trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken har tagit fram för att uppfylla detta krav.

*Ekonomiska konsekvenser*
Bedömningen är att den nya trafiksäkerhetspolicyn för sjötrafiken inte ska medföra merkostnader för trafikförvaltningen jämfört med idag. I många fall handlar policyn om en kodifiering av arbetssätt och rutiner som tillämpas redan idag. Införandet av alkolås på fartygen kommer att ske successivt och är redan budgeterat sedan tidigare.

*Riskbedömning*
Bedömningen är att den föreslagna trafiksäkerhetspolicyn för sjötrafiken inte utgör något ökad risk utan snarare omhändertar och minskar de risker som idag kan förekomma inom sjötrafiken.

*Konsekvenser för miljön*
Bedömningen är att den föreslagna trafiksäkerhetspolicyn för sjötrafiken inte medför några negativa konsekvenser för miljön. Med bättre rutiner kring t.ex. rapportering av olyckor och tillbud, alkolås och krishantering minskar snarare dagens risker när det gäller miljöområdet.

*Sociala konsekvenser*
Bedömningen är att de sociala konsekvenserna enbart är positiva genom införandet av den nya trafiksäkerhetspolicyn för sjötrafiken.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef
VD WÅAB

Lars H Ericsson
Säkerhetsdirektör

**Bilagor:**

1. Förslag till Trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken inom trafikförvaltningen.

Ledningsstaben
*Säkerhet*

*Upprättad av:*
Lars H Ericsson
*Godkänd av:*
Caroline Ottosson
*Fastställd av:*
Trafiknämnden

TRAFIKSÄKERHETSPOLICY SJÖ
2018-XX-XX
Version 1

Diarienummer
TN 2014-0594

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

# Trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken inom trafikförvaltningen

## Fastställande

Trafiknämnden beslutade 2018-11-xx att fastställa denna trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken inom trafikförvaltningen.

## 1 Syfte och bakgrund

Som grundförutsättning i trafikförvaltningens (TF) trafiksäkerhetspolicy för sjötrafiken finns landstingets övergripande vision för säkerhet att ingen människa ska skadas allvarligt eller dödas till följd av Landstingets kollektivtrafik.

## 2 Tillämpning

Denna policy skall tillämpas för sjötrafiken inom Waxholms Ångfartygs Aktiebolag (WÅAB) och SL:s sjötrafik (fortsättningsvis gemensamt benämnt ”TF sjötrafik”) samt vid upphandling av entreprenörer och leverantörer till dessa trafikslag. Policyn gäller för såväl TF:s eget tonnage som inhyrt tonnage.

## 3 Policy

### 3.1 Personalens förutsättningar att skapa en säker kollektivtrafik

En god arbetsmiljö bidrar till att fartygsbefäl och besättningar arbetar på ett sätt som är säkert för såväl resenärer som personal. Arbetsmiljön skall därför utformas på ett sätt som ger personalen bästa möjliga förutsättningar. Personalen skall ha erforderliga kunskaper om gällande lagstiftning och branschpraxis för att säkerställa att resan kan genomföras på ett säkert sätt och enligt gott sjömanskap. Befälhavaren är alltid ytterst ansvarig för säkerheten ombord.
Trafikentreprenören ska säkerställa en god säkerhetskultur. Detta ska uppnås bl.a. genom att uppmuntra en öppen rapporteringskultur avseende olyckor, tillbud och avvikelser.

förslag

### 3.1.1 Alkohol och droger

Som resenär i TF sjötrafik ska man vara säker på att personalen är alkohol- och drogfri. Ett program för planerade och slumpvisa alkohol- och drogtester samt för rehabilitering av berörd personal skall finnas. I programmet skall ingå användandet av alkolås, allt eftersom fartygen utrustas med sådan utrustning.

### 3.1.2 Anpassning till rådande trafikförhållanden

Resenärer och personal skall vara säkra oberoende av rådande väder- och navigationsförhållanden. TF, tillsammans med sina entreprenörer, skall se till att resenärernas krav att komma fram, alltid avvägs mot riskerna med en fortsatt färd. Personalen skall ha tillräckligt stöd från sin arbetsgivare att alltid anpassa framförande av fartyg till rådande omständigheter.

### 3.1.3 Beredskap för olyckor och krishantering

Det skall finnas samordnade handlingsplaner hos TF och TF sjötrafiks entreprenörer som beskriver hur olyckor eller andra allvarliga händelser skall hanteras. Krisövningar skall genomföras dels i de enskilda organisationerna, dels i samverkan mellan organisationerna och myndigheterna.

### 3.1.4 Händelserapportering

TF och TF sjötrafiks entreprenörer skall se till att det finns system för registrering och uppföljning av säkerhetsrelaterade avvikelser. Större händelser skall alltid rapporteras direkt. Fastställda rapporteringsvägar skall finnas. Trafikledningen ska alltid underrättas om inträffade säkerhetshändelser. Rapporterade händelser är en viktig del i uppföljnings- och förbättringsarbetet.

### 3.1.5 Kommunikationsradio

TF och TF sjötrafiks entreprenörer skall se till att personalen kan kontakta trafikledning (SL-radio) och räddningstjänst/sjöräddning oavsett när under resan behov uppstår.

### 3.1.6 Trafikplanering, personal och arbetsmiljö

Trafik- och bemanningsplaner, scheman och vilotider skall utformas så att en god arbetsmiljö för personalen säkerställs och så att trygghet och säkerhet uppnås i TF sjötrafik.

TF och TF sjötrafik entreprenörer skall verka för att personalen under hela sin anställningstid har fysiska och psykiska förutsättningar, så att de på ett säkert sätt kan genomföra sina arbetsuppgifter.

Förslag

Fartygsbefälets arbetsmiljö skall avseende värme och ventilation, ergonomi, reglage och instrumentering samt sikt och sikthjälpmedel ut- och invändigt, etc, vara utformad på ett sådant sätt att misstag undviks.

### 3.1.7 Utbildning

TF och TF sjötrafik entreprenörer skall se till att personalen såväl till sjöss som i land har en kompetensnivå som säkerställer att resan kan genomföras på ett säkert sätt.

## 3.2 Säkra fartyg i den kollektiva sjötrafiken

Resenärer och personal skall vid varje resa känna att fartygen är en säker miljö och därmed uppfattas som ett säkert färdmedelsval. Detta innebär att TF sjötrafiks samtliga intressenter gemensamt skall samverka till att fartygen är säkra vad gäller design och funktion.

### 3.2.1 Fartygsutformning

Fartyg och fartygets tekniska system skall utformas för att minst uppfylla gällande säkerhetskrav och skall då säkerhetsbrister påvisas, utvecklas mot högre säkerhet för resenärer och personal.

För följande prioriterade områden innebär detta:

a) **Landgångar**
Landgångar skall designas så att de är enkla och säkra att använda. Funktioner och reglage skall - så långt praktiskt möjligt - vara enhetligt utformade både för resenärer och personal och erbjuda resenären en säker av- och påstigning. Öppningar i fartyget mot sjön ska ha effektiva anordningar för att förebygga att någon faller överbord, både vid ombordstigning, avstigning och under fartygets gång.

b) **Alkolås**
Fartyg som används inom TF sjötrafik ska successivt förses med tillförlitliga alkolås och enhetliga rutiner ska finnas för hur dessa ska användas.

Systemet ska på ett tillförlitligt sätt vara uppkopplat till den berörda entreprenörens operativa arbetsledning, så att denna omedelbart kan agera enligt fastställda rutiner vid positivt utfall.

c) **Informationssystem**
Fartyg som används i TF sjötrafik skall ha system för att kunna informera resenärer och personal om säkerhetsrelaterade händelser i trafiken.

Förslag

d) **Nödutrymning**
Alla fartyg som används i TF sjötrafik skall ha livflottar/livbåtar i minst den omfattning och utförande som föreskrivs i gällande lagstiftning med hänsyn till bl.a. vilka farvatten fartyget trafikerar.

Vid utformning och utveckling av livflottar/livbåtar skall särskild hänsyn tas till funktionshindrade och barn, påverkan av vandalisering och stölder.

e) **Brandskydd**
Fartyg i TF sjötrafik skall ha ett ändamålsenligt brandskydd som skall förhindra att personal och resenärer kommer till skada vid brand. Detta innebär att fartyg skall utformas för att som minst möta de krav på brandsäkerhet som lagstiftningen kräver. Rutiner för systematiskt brandskyddsarbete skall finnas.

### 3.2.2 Fartygsunderhåll

Fartygsunderhållet skall vara utformat på ett sådant sätt att fartyg som används TF sjötrafik alltid uppfyller gällande säkerhetskrav.

## 3.3 Trygga och säkra bryggor, terminaler och övrig infrastruktur

Bryggor och terminaler är väsentliga för TF sjötrafik och viktiga mötesplatser för våra resenärer. Bryggor och terminaler skall vara utformade och underhållas så att de är säkra att användas för såväl resenärer som personal. Brister på bryggor och terminaler skall omedelbart rapporteras enligt gällande rutiner för åtgärd. Bryggor som inte bedöms som säkra skall inte trafikeras förrän bristerna har åtgärdats.

### 3.3.1 Utformning

TF ska medverka vid nyanläggning och större ombyggnationer av bryggor och terminaler, vilket är en grundförutsättning för att TF sjötrafik ska kunna trafikera anläggningarna.

### 3.3.2 Brandskydd

TF sjötrafiks anläggningar skall ha ett väl utformat brandskydd. Infrastrukturen (t ex. bunkeranläggningar) skall utformas och underhållas utifrån kravet på att brandskyddet skall ha högsta prioritet.

### 3.3.3 Underhåll

Anläggningsunderhållet skall vara utformat på ett sådant sätt att anläggningar som ingår i TF sjötrafik alltid uppfyller gällande säkerhetskrav.

Caroline Ottosson

förslag

Ledningsstaben
*Säkerhet*

TRAFIKSÄKERHETSPOLICY SJÖ
2018-XX-XX
Version 1

Diarienummer
TN 2014-0594

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Förvaltningschef trafikförvaltningen
Vd Waxholms Ångfartygs Aktiebolag

Lars H Ericsson
Säkerhetsdirektör

Förslag